

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1542

av **Margareta Larsson (-)**

Ersättningsnämndens praxis

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en granskning av Ersättningsnämndens praxis och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ersättningsnämnden var en statlig myndighet som grundades genom en överenskommelse mellan sju riksdagspartier för att pröva om ersättning ska utbetalas till personer som varit vanvårdade mellan 1920-1980 i barnhem och på fosterhem. Vad som gått snett i frågan kring ersättning till de personer som utsatts för övergrepp kan vara flera. Förmodligen kan ett av dem vara att Ersättningsnämndens juridiska ledning själva kan ha hittat på egna bedömningskriterier. Ett annat kan även vara att man under alla muntliga förhandlingar utvecklat en distans och avskärmat sig från de svåra berättelser som man tvingats lyssna till och delvis tappat omdömet. Att man varit väl försiktig i att dela ut ersättning är idag ett faktum vilket kan vara intressant att analysera orsaken till.

Klart är att mer än hälften av de som ansökt om ersättning från staten och som vanvårdades inom den tidigare samhällsvården vare sig fått upprättelse eller ersättning.

Enligt min mening ska Sverige ha ett äkta uppsåt med att vilja se vår tidigare historia kantad med människohandel, pedofili och all sköns grymhet inom samhällets vård. Genom att göra om och göra rätt bäddar vi för ökad trygghet för barn och ungdomar i dagsläget, så även i framtiden.

Det som visat sig djupt tragiskt i de akter jag tagit del av från Ersättningsnämnden är att även Ersättningsnämndens ledamöter sett mellan fingrarna gällande många berättelser från sökande om sexuella övergrepp, grov misshandel och grov fridskränkning utifrån ett nekande av ersättning. Därmed har de sökande tvingats återuppleva den misstro och förödmjukelse från barndomen. Skadan har därmed förvärrats. Ett flertal försökte som barn berätta för socialsekreterare om sin livssituation till följd av att det negligerades, hånades eller att förtroendet avslöjades till förövarna. Samtidigt har man kunnat se att likartade levnadsförhållanden gett olika utfall när det gällt ersättning eller inte vilket har varit svårbegripligt för de inblandade. Förtroendet för samhället var på goda grunder tidigare förstört. Regeringens gottgörelse i samband med Ersättningsnämnden gjorde det värre för ca hälften av de sökande men upplevdes även som en svår prövning för dem som godkändes.

Utifrån det facit vi har idag av hur Ersättningsnämnden fungerade är det därför brådskande att tillsätta en kommitté av kompetenta jurister med erfarenhet av dömande verksamhet i högre rätt för att gå igenom samtliga beslut, såväl nekande som beviljande, för att fastställa om Ersättningsnämndens praxis var i linje med intentionerna i den proposition som förelades Sveriges riksdag.

Margareta Larsson (-)